

تأسیس: ۱۳۰۶

منادی و مؤید وحدت ملی و بازسازی

مؤسس: غلام محی الدین انیس

در جریان یک هفته ۵۱۲۵۲ متریک تن انتقالات صورت گرفته است

و (۱۶۸۷۸) تن از خط آهن تورغندی که شامل اموال نفتی، غیر نفتی و سایر مواد می‌شود، به کشور وارد و صادر شده است. همچنان در هفته گذشته (۴۶۷) تن اموال که شامل جوس و انار و شامل مجموع این رقم است از طریق ترانزیت صادر شده است. اداره خط آهن کشور... ص ۴

اداره خطوط آهن می‌گوید که هفته گذشته از تاریخ ۱۹ الی ۲۵ عقرب از طریق خطوط آهن کشور (۵۱۲۵۲) متریک تن انتقالات صورت گرفته است. این اداره با نشر خبرنامه بی‌گفته است: از این میان (۳۲۷۶۷) تن از طریق خط آهن حیرتان، (۱۶۰۶) تن از خط آهن آقینه

روزنامه ملی انیس • دوشنبه ۲۹ عقرب ۱۴۰۲ هجری شمسی • ۷ جمادی الاول ۱۴۴۵ هجری قمری • ۲۰ نوامبر ۲۰۲۳ میلادی • شماره مسلسل ۲۴۹۷۰

رد گزارش انستیتوت صلح امریکا در مورد اقتصاد افغانستان

از عواید داخلی، نشان‌دهنده تحرک اقتصادی افغانستان است. انستیتوت صلح امریکا اخیراً با نشر یک گزارش، گفته است که اقتصاد افغانستان در لبه پرتگاه قرار دارد. کارشناسان اقتصادی این انستیتوت، گفته‌اند که افغان‌ها هنوز به کمک‌های بشری نیاز دارند.

وزارت اقتصاد گزارش اخیر انستیتوت صلح امریکا در مورد اقتصاد افغانستان را رد کرده و آنرا بی‌اساس و مغرضانه خوانده است. در یک اعلامیه این وزارت آمده است که کاهش نرخ تورم، ثبات پول افغانی، افزایش عواید ملی و صادرات و تمویل بودجه عادی و پروژه‌های انکشافی

د کانونو او پترولیم وزارت سرپرست، په چارو کې د روڼتیا او د وړ کسانو پر گومارنې او جذب ټینګار کړی

د کانونو او پترولیم وزارت سرپرست شیخ الحدیث شهاب الدین دلاور، د عوایدو کچې د لوړولو او پرمختګ لپاره په مشورتي ناسته کې، په چارو کې د روڼتیا او د وړو اشخاصو پر کومارنې او جذب ټینګار کړی دی. د کانونو او پترولیم وزارت په خپره شوې خبرپاڼه کې ویل شوي، چې په دې ناسته کې د شمال د ډبرو و سکرو تصدی، افغان کاز تصدی او د هایدروکاربنونو د سروې کارونو د ښه والي او د ستونزو د ښه حل په موخه په جلا توګه مشورتي ناستې ترسره شوې چې د یادو برخو د عوایدو کچې د لوړولو لپاره لږه لږه میتودونو څخه کار واخیستل شي. دغه راز په ناسته کې اړوندو رئیسانو خپل کاري راپورونه، راتلونکي پلانونه او پوښتنې

د کانونو او پترولیم وزارت سرپرست شیخ الحدیث شهاب الدین دلاور، د عوایدو کچې د لوړولو او پرمختګ لپاره په مشورتي ناسته کې، په چارو کې د روڼتیا او د وړو اشخاصو پر کومارنې او جذب ټینګار کړی دی. د کانونو او پترولیم وزارت په خپره شوې خبرپاڼه کې ویل شوي، چې په دې ناسته کې د

د نړۍ درې زبرځواکونو د افغانانو کلتور د بدلېدو ناکامې هڅې کړي

د افغانستان اسلامي امارت د اطلاعاتو او کلتور وزارت د خپرونو چارو مرستیال او دهرات مهاجر فراهي: د نړۍ درې زبرځواکونو د افغانانو کلتور د بدلېدو ناکامې هڅې کړي

د افغانستان اسلامي امارت د اطلاعاتو او کلتور وزارت د خپرونو چارو مرستیال او دهرات مهاجر فراهي: د نړۍ درې زبرځواکونو د افغانانو کلتور د بدلېدو ناکامې هڅې کړي

فورم ته په وینا کې ویلي؛ له یوه داسې هېواده راغلی یم، چې د نړۍ... ۴مخ

اتحاد و همدلی؛ کلید موفقیت و پیروزی

اتحاد رمز پیروزی و برتری مسلمانان در همه‌ی اعصار بوده است و مسلمانان توانستند با همگرایی و اتحاد، دامنه‌ی اسلام را تا در دورترین نقطه‌های جهان برسانند. در آیات قرآن و روایات اسلامی اهمیت اتحاد و ارزش همکاری، یکپارچگی و همدلی مسلمین، مورد توجه قرار گرفته و از تشنه و پراکندگی آنان سخت نکوهش شده است. گرچه در پیشرفت، ترقی، و برتری مسلمین و پیروزی سریع و برق‌آسای اسلام عوامل مختلفی موثر بوده، ولی از میان همه عوامل، موفقیت مسلمانان و اسباب گسترش فوق‌العاده‌ی دامنه‌ی اسلام، اتحاد و اخوت آنان با یکدیگر مهمتر و موثرتر بوده است. مسلمانان در پرتو ایمان به خدا و تعالیم حیات‌بخش اسلام، به چنان وحدتی دست یافتند که اصلاً تشنه‌ی پذیر نیست. اتحاد و اخوت اسلامی، امروزه بیش از گذشته برای مسلمانان ضروری و در کسب آزادی و استقلال شان نقش موثر و حیاتی دارد و اگر امروز مسلمانان گرفتار استعمار غرب و شرق هستند و استکبار جهانی، سایه‌ی شوم سلطه خویش را بر سرشان گسترده و هرگونه آزادی و حاکمیت ملی و مذهبی را از آنان سلب کرده است، به خاطر اختلاف و پراکندگی این امت بزرگ و به علت ناهماهنگی و تشنه‌ی آرای آنان می‌باشد. امروز دنیای غرب با هزار حيله و نیرنگ تلاش می‌کند تا شکافی در بین دنیای اسلام ایجاد کند و کشورهای اسلامی را به چنددستگی بکشد که تا جایی موفق نیز بوده است. جهان اسلام امروز آن عظمت و هیبت دیروز را ندارد و امروز به چندین دسته متاسفانه تقسیم شده است. دنیای کفار هر لحظه و هر زمان به دنبال شیطنت و ایجاد تفرقه در بین کشورهای اسلامی است. جنگ‌اندازی، شرارت‌اندازی و ایجاد تفرقه در بین مسلمانان، از وظیفه اصلی و اهداف بزرگ دنیای غرب است. جهان اسلام باید اتحاد و انسجام خویش را حفظ کند، رشته‌های وحدت و همگرایی را تقویت ببخشد... ص ۴

عوايد ۲۰۰ ميليونی مدیریت ترافیک هرات

اداره ی ترافیک هرات از عاید دو صد ملیونی خبر داد. ذبیح‌الله اکبری مدیر عمومی ترافیک هرات به خبرنگار آژانس باخترا گفت: در این اداره ۳۷ هزار متر از سوی شاروالی کابل به یکی از شرکت‌های خصوصی قرارداد گردیده است. به اساس گفته مسئولان، کار آن طی ۱۵ روز از جال و نصب ۲ هزار ۲۹۸ پایه فلزی به قیمت ۱۳ میلیون ۹۹۸ هزار و ۶۸۳ افغانی ساخته خواهد شد، همچنان در این پروژه ساخت دو دروازه ورودی و دو دروازه خروجی نیز شامل آن است. قابل ذکر است که برای کمک‌رسانی به... ص ۴

برای مهاجران دیوار احاطه‌ای کمپ ساخته میشود

مسئولان در شاروالی کابل می‌گویند، ساخت احاطه کمپ برای هموطنان عودت‌کننده ما از پاکستان در تورخم ساخته می‌شود. این کمپ از سوی مولوی محمد خالد سجستانی، معاون خدمات شهری و حفظ محیط زیست شاروالی کابل، در حالی که قاری محمد یوسف احمدی، رئیس عمومی رادیو تلویزیون ملی و شماری از مسئولان ولایت ننگرهار نیز همراهی می‌کردند آغاز شد. معاون خدمات شهری شاروالی کابل گفته، این کمپ که به مساحت مجموعی ۲۳۸.۶۳ جریب زمین بوده، احاطه آن به طول ۴ هزار ۶۲۲ متر با ارتفاع ۳

موتور یک کلید طی مراحل اسناد شد و از این میان یک هزار پلت و جواز سیر موقت اخذ نموده اند.

اکبری می‌گوید که ۱۰ هزار جواز راننده گی همچنان از سوی مدیریت ترافیک در یک سال روان توزیع شده است. وی از انتقال ترمینال مسافربری از شمال به جنوب شهر توسط کمیسیون انسجام شهری خبر داده و می‌گوید که با انتقال ترمینال بزرگ مسافربری به جنوب شهر یک بخش از برنامه... ص ۴

د ټولګټو سرپرست وزیر کندهار کې د پلي کېدونکو پروژو څخه لیدنه کړې

د ټولګټو سرپرست وزیر ملا محمد عیسی ثانی کندهار ولایت ته د خپل کاري سفر په ترڅ کې د دغه ولایت اړوند معروف او ارغستان ولسوالیو ته سفر وکړ او د یادو ولسوالیو له ټولو نښلونکو سرکونو څخه یې له نږدې لیدنه کړې. د کندهار ولایت ۴مخ

هفته گذشته نزدیک به ۶۰۰ تن اتباع خارجی از طریق بندرها رفت و آمد نمودند

محمد حلیم رافع سخنگوی ریاست خدمات ثبت احوال نفوس و اداره ملی احصایه و معلومات می‌گوید، در جریان هفته گذشته ورود ۳۲۵ و خروج ۲۷۹ شهروند خارجی را از طریق بندرها و میدان‌های هوایی کشور به ثبت رسانده است. در جریان هفته گذشته ورود ۳۲۵ و خروج ۲۷۹ شهروند خارجی را از طریق بندرها و میدان‌های هوایی کشور به ثبت رسانده است. همچنان وی می‌افزاید، این ریاست هفته گذشته در شهر کابل برای ۲ هزار و ۱۲۴ هم وطن خدمات توزیع تذکره جدید، مثنی، تائید و لغو تذکره کاغذی و برای ۳۲۱ تن دیگر خدمات تذکره غیر حضوری را ارائه نموده است. به گفته رافع، از طریق... ص ۴

وزارت معارف؛ متعهد به ایجاد تسهیلات برای تحقق برنامه یونسف شد

معین وزارت معارف در دیدار با هیئت موسسه یونسف گفت: تلاش داریم تا تسهیلات لازم را جهت عملی‌سازی برنامه‌های این نهاد، فراهم سازیم. دفتر مطبوعاتی وزارت معارف دیروز با نشر این خبر گفته است: هیئت بخش تعلیمی موسسه یونسف با مولوی عبدالخالق صادق، معین تصمین کیفیت آن وزارت دیدار و روی موضوعات مرتبط به نظام آموزشی کشور و کمک‌های آن موسسه به معارف افغانستان بحث کرد. در این دیدار هیئت یونسف از رهبری وزارت معارف خواست تا آنان را در جمع‌آوری و تهیه آمار و ارقام درست... ص ۴

این بار سرنوشت متفاوت در انتظار فلسطینیان خواهد بود

صفحه ۲

نگاهی به مفهوم جهاد در اسلام

صفحه ۳

اولادونه باید د مور او پلار حقونه و پیژني

صفحه ۴

این بار سرنوشت متفاوت در انتظار فلسطینیان خواهد بود

محمد آصف عارفی

تعداد شهدای فلسطینی در غزه، خصوصاً کودکان، همچنان در حال افزایش است و سکوت مجامع تحت نفوذ غرب و همراهی سران دولت‌های اروپایی و امریکا با صهیونیست‌ها این سؤال را در اذهان متبادر می‌کند که حد سقف جنایت رژیم صهیونیستی کجاست و در واقع، چه زمانی حامیان غربی اسرائیل جلو ماشین کودک‌کشی او را خواهند گرفت. برای پاسخ باید دلیل حمایت‌های بی‌چون‌وچرای غربی‌ها از جنایات رژیم صهیونیستی را فهمید. به بیان دیگر، چطور اروپایی‌هایی که شعار حمایتشان از حقوق بشر گوش فلک را کر کرده اینک خودشان در برابر رویدادهای امروز فلسطین کور شده‌اند؟

پاسخ این پرسش‌های مهم مستلزم مروری گذرا بر ریشه‌های قدرت غرب است. قدرت امروز دولت‌های غربی ریشه در استعمار قرون پانزدهم به بعد میلادی دارد و بازخوانی نگرش و رفتار غربی‌ها در دوره استعمار واقعیت‌های بسیاری را نشان می‌دهد. استعمارگران اروپایی از هر کشوری که برخاسته بودند و به هر سرزمینی در آسیا و آفریقا و نیز قاره امریکا و اقیانوسیه که وارد شدند، چند رویکرد ثابت و مشابه را در پیش گرفتند: ۱- ساکنان بومی مستعمرات را انسان‌های درجه ۲ و ۳ و فاقد هرگونه حقوق طبیعی و قانونی قلمداد کردند؛ ۲- اراضی، منابع و ثروت‌های طبیعی و زیرزمینی مستعمرات را ملک مطلق خود تصور و تصاحب کردند؛ ۳- با نسل‌کشی و برده‌گیری جمعیت بومیان را چنان کاهش دادند که مانعی

بر سر راهشان نماند. ۴- با ایجاد اختلاف در میان بومیان مستعمرات مانع از خیزش آن‌ها در برابر چپاول و جنایت‌ها شدند. به فهرست بالا، که می‌توان چندین مورد دیگر را هم بدان افزود، نگاهی بیندازیم. چقدر شبیه چیزی است که در تراژدی فلسطین و ماجرای غم‌انگیز این روزهای غزه در حال رخ دادن است. معیارهای دوگانه درباره حقوق بشر، نادیده گرفتن کودک‌کشی‌ها، اختلاف افکندن میان فلسطینیان، تصاحب اراضی و منابع فلسطینیان و... در واقع فلسطین تاریخ مجسم استعمار غربی در پنج قرن گذشته است، با این تفاوت که در قرن بیست‌ویکم هم که اروپایی‌ها مدعی پایان دوره استعمار هستند ادامه یافته است. جنایات صهیونیست‌ها چیزی جز تجمع همه خاطرات تلخ رفتارهای استعمارگران در آسیا و آفریقا و در مواجهه با بومیان امریکا و استرالیا نیست. تمدن برخاسته از گفتمان لیبرال سرمایه‌داری، هر چه را که مانع تحقق منافعشان شود از سر راه برمی‌دارد حتی اگر به قیمت زیرپاگذاشتن شعارهای فریبنده‌ای شود که با آن‌ها جهانیان را اغوا می‌کند.

صهیونیست‌های غاصب وارث رفتارهای زیاده‌خواهانه و جنایتکارانه اروپاییان استعمارگر در چهار قاره دیگر هستند و شاید به همین دلیل است که حامیان چشم‌آبی آن‌ها روی دست خون‌آلود آنان غمض‌عین کرده‌اند. کاری را که پنج قرن بدن مشغول بوده‌اند اینک یکجا قومی وحشی در باریکه غزه در حال تکرار

دنیا، کالای فریب

حبیبی صالحی

روحیه کودکان دنبال فراهم کردن سرگرمی دنیا می‌باشند.

خدای متعال می‌گوید، این دوران‌ها و مراحل را که انسان در طی شصت و هفتاد سال یا بیشتر سپری می‌کند، گیاهان آن را در چند ماه سپری می‌کنند. می‌باید انسان‌ها بر لب کشتزار بنشینند و گذشت عمر، و آغاز و پایان آن را در دیداری کوتاه در زندگی گیاهان بنگرند و از آن پند و عبرت بگیرند، می‌فرماید که زندگی انسان:

«همانند بارانی است که از آسمان نازل می‌شود، و چنان زمین را زنده می‌کند که گیاهان شان زارعان و دهقانان را در شگفتی فرو می‌برد، سپس خشک می‌گردد، به گونه‌ای که آن را زرد رنگ می‌بینی، سپس درهم شکسته و خرد و تبدیل به کاه می‌شوند!»

چه مثال روشنی که بایسته‌ای عبرت‌گیری آسان است تا آدم‌ها به بازده عمر و نتیجه و محصول نهایی آن بپردازند تا در زندگی واپسین دستاورد خوبی داشته باشند، چون زنگی پسا مرگ از دو حال خارج نیست: یا عذاب شدید است و یا مغفرت و رضا و خوشنودی آفریدگار جهان، می‌باید آدم‌ها خود را به خوشنودی خدا برسانند و از این زندگی دنیا که جز متاع غرور و کالای فریب چیزی بیش نیست، خود را سالم بدر آرند. راست می‌گوید خدای جهان: «وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ»؛ یعنی وسیله و ابزاری است برای فریبکاری، هم فریب دادن خویش، و هم فریب دیگران.

آری، کسانی که مواهب این جهان مادی را وسیله‌ای برای وصول به ارزش‌های والای انسانی و سعادت جاودان گردانند، آنگاه این دنیا، هرگز دنیا نیست، بلکه مزرعه آخرت و پلی برای رسیدن به آن هدف‌های بزرگ سعادت و سرفرازی است. اما برعکس دنیا پرستان هستند آدم‌هایی که از همان دوران نخستین لهو و لعب، آدم‌ها با هوش و با فکر و با حال می‌باشند، شکار فریب کالای دنیا را نمی‌خورند، گویی کودکانه هستند در سن کهولت، با تمام عقل و تدبیر زندگی را کنترل می‌کنند و حظ خوب می‌برند.

دنیا با تمامی داروندار خود، پدیده‌ای دو پهلو است. از یک زاویه فتنه، مورد آزمایش بندگان، سرگرمی و بازی بیش نیست و از زاویه دیگر، بهترین وسیله‌ای برای رسیدن انسان‌ها به هدف موفقیت و کامرانی است. دنیا پرستان زبون، آن را وسیله رسوایی خود قرار می‌دهند و خداپرستان هوشیار، آن را وسیله کامیابی و رستگاری خویش قرار می‌دهند.

خدای متعال می‌فرماید: «اعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَزِينَةٌ وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ أَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهْبِجُ فَتِرَاهُ مُمْسِقًا ثُمَّ يَكُونُ حُطَامًا وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَ مَغْفِرَةٌ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ». (حدید: ۲۰)

«بدانید که زندگی دنیا تنها بازی، سرگرمی، آرایش و پیرایش، نازش در میان همدیگر، و مسابقه در افزایش اموال و اولاد است و بس. دنیا همچو باران است که گیاهان آن، دهقانان و کشاورزان را به شگفت می‌آورد، سپس گیاهان رشد و نمو می‌کنند، و بعد گیاهان را زرد و پژمرده خواهی دید، و آن‌گاه خرد و پری می‌گردند. در آخرت برای دنیاپرستان عذاب شدیدی و برای خداپرستان آمرزش و خوشنودی خدا است. اصلاً زندگی دنیا چیزی جز کالای فریب نیست.»

در این آیه، تصویری از وضع زندگی دنیا و مراحل مختلف، و انگیزه‌های حاکم بر هر مرحله ارائه می‌دهد.

نخست غفلت و سرگرمی و تجمل و تفاخر و تکاثر، دوران‌های پنجگانه‌ی عمر آدمی را بیان می‌دارد.

۱- غفلت دوران کودکی است که زندگی در هاله‌ای از بی‌خبری و لعب و بازی سپری می‌شود.

۲- سرگرمی، دوران نوجوانی است که جای بازی را می‌گیرد و انسان در این دوران به دنبال مسائلی است که او را به خود سرگرم سازد و از مسائل جدی دور بدارد.

۳- تجمل، دوران جوانی است که انسان زندگی را در شور و شوق و عشق و

تجمل پرستی می‌گذارند.

۴- تفاخر، دوران ادامه جوانی است که زندگی پر از احساسات می‌شود و همواره در پی کسب مقام و فخر بر دیگران سپری می‌شود.

۵- تکاثر یعنی افزون خواهی مال، دوران کلان سالی است که انسان‌ها در این دور به فکر افزایش مال، ثروت، نفرت و جمع کردن هر چه بیشتر سرمایه هستند که تا پایان عمر اینچنین ادامه و هر چه به گور نزدیکتر می‌شود، حرص و آز آدمی افزون تر می‌گردد، گویی اینها کهولانی هستند با

برعکس دنیا پرستانی که دنیا قرارگاه خود قرار داده بودند، این خداپرستان، دنیا را گذرگاهی برای خود قرار می‌دهند، آنها که قرارگاه را مایه نزاع، فساد و تجاوز و بیدادگری، طغیان، غفلت، استعمار و استحمار دیگران ساخته بودند، اینها گذرگاه را وسیله‌ای بیدادی، عدالت، آگاهی، فداکاری، ایثار، اخوت و برادری، غمخواری و همدردی، عفو و گذشت و آدمگری واقعی می‌سازند. خدای متعال در مورد اینها می‌گوید که: «فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ»؛ رستگاران واقعی اینها هستند.»

در جریان یک هفته ۵۱۲۵۲ ...

تلاش دارد تا شرایط مناسبی را برای انتقالات و سهولت‌های بهتری برای تجاران فراهم نماید.

د کانونو او پترولیم وزارت ...

ستونزې د وزارت له مشرتابه سره شریکې کړې او د حل غوښتنه یې کړې ده.

د کانونو او پترولیم وزارت سرپرست، د هغوی د چارو و لاسته راورنو راپورونه، وړاندیزونه او ستونزې اورېدلې او د وزارت د اصلاحي طرحو او پلانونو او د عوایدو کچې د لوړولو مېتودونو په اړه یې لازمي لارښوونې کړې دي.

هغه دغه راز په چارو کې د رویتیا او د وړو اشخاصو پر استخدام او جذب ټینګار کړی دی.

د نړۍ دري زبرځواکونو ...

درویو لویو زبرځواکونو «برېتانيا، شوروي، امریکا» اشغالګرو یې د عقیدې، دین، او کلتور د بدلېدو ناکامې هڅې کړې دي، کومې چې د دوې په ماتو یې پایلې شوې.

نوموړي زیاته کړې؛ افغانستان کې هغه سنتي کلتورونه، چې د اسلام مبارک دین ورته اجازه ورکړې یو ستر حقیقت دی او اوسېدونکو ته یې لومړتوب لري او د پر مختګ هڅه یې کیږي.

مهاجر فراهي دغه راز کلتور د نړۍ هېوادونو ترمنځ د ښو اړیکو پاللو لپاره مهم بللی او د یو او بل کلتور ته پر درناوي کولو یې ټینګار کړی.

د اطلاعاتو او کلتور وزارت د خپرونو چارو مرستیال له هېوادونو غوښتي، چې له کلتوري یرغلونو څخه ډډه وکړي او د زور او فشار له لارې د نورو د کلتورونو له منځه وړلو هڅه وه نه کړي.

فراهي د نړیوال کلتوري فورم له ګډونوالو هېوادونو غوښتي، چې د فلسطین پر مظلوم لس د اسرائیلو صهیونستي رژیم د ظلمونو مخنیوي لپاره غږ پورته کړي او چاته اجازه ورنه کړي، چې د یوه تاریخي قوم ارزښتمن کلتور له منځه یوسي.

برای مهاجران دیوار ...

پنځه‌ده گان برگشت‌شده از پاکستان، کمپ برای هموطنان عودت‌کننده مطابق دیزاین ترتیب‌شده توسط انجیران‌شاروالی کابل در منطقه تورخم از سوی ادارات مختلف دولتی، تجارملی و برخی از مؤسسات خارجی ساخته می‌شود که در آن تمامی نیازهای اولیه مد نظر گرفته شده‌است.

عواید ۲۰۰ میلیونی ...

ترافیک هرات به منظور تنظیم امور انجام‌شده‌است.

وی از شهریان هرات می‌خواهد که قوانین ترافیکی را رعایت کنند و با این کار، با اداره ترافیک شهر شان همکار باشند.

هفته گذشته نزدیک ...

مراکز خدماتی این اداره در جریان هفته گذشته برای نزدیک به ۱ هزار و ۳۴۵ تن از هموطنان ما، خدمات اصلاحات در تذکره کاغذی ارایه‌شده و در کنار آن برای ۲ هزار ۲۸۶ تن کارت تولد و برای ۸۰ تن دیگر پارچه فوتی نیز توزیع‌گردیده‌است.

این در حالی است، که ریاست خدمات ثبت احوال نفوس اداره ملی احصائیه و معلومات مسئولیت ارایه خدمات مربوط به تذکره کاغذی به‌شکل حضوری و غیر حضوری، ثبت تولدات و وفیات، ثبت ورود و خروج اتباع خارجی از طریق بندرهای رسمی و میدان‌های هوایی کشور را بر عهده داشته و متعهد به ارایه خدمات سریع و شفاف به شهروندان می‌باشد.

د ټولګټو سرپرست وزیر کندهار ...

د ټولګټو رئیس مولوي عبدالهادي يعقوب، د ارغستان ولسوالۍ امنيه قومندان مولوي علي احمد مزمل او يو شمېر نورو مسئولينو د ټولګټو وزارت د سرپرست ملتيا کوله، د معروف - ارغستان سړک له پروژې څخه ليدنه کړې او د پروژې اړونده مسئولينو ته يې د کار د چټکتيا، غوره کيفيت او پړوخت د کار د بشپړېدو په هکله لازمي لارښوونې کړي.

دغه راز د ټولګټو وزارت سرپرست وزير د معروف او ارغستان ولسواليو له قومي مخورو او ديني عالمانو سره هم ليدنه وکړه او ژمنه يې کړې، چې د سيمه ييزو مسئولينو او قومي مخورو په مشورې سره به د يادې پروژې د غوره پلي کيدو په موخه تخنيکي ټيمونه سيمې ته واستوي، تر څو يادې پروژې په ټاکلي وخت او د پلان اړوند پای ته ورسېږي.

ټولګټو وزارت د هېواد په بيلابيلو برخو کې د سړکونو د ترميم او بيارغونې پروژې پلي کړې دي، چې د چارو په بشپړېدو سره به يې د هېوادوالو ترانسپورتي ستونزې هوارې شي.

وزارت معارف؛ متعهد به ايجاد ...

و صحیح شاگردان، کارکنان و مراکز آموزشی افغانستان همکاری نمایند تا باشد به استناد احصائیه دقیق برای وزارت معارف کمک صورت

گیرد.

معین وزارت معارف بر کیفیت کمک‌ها تاکید کرده و به هیئت اطمینان داد که رهبری این وزارت کماکان با موسسه یاد‌شده در راستای تطبیق برنامه‌های‌شان همکار بوده و تلاش می‌نماید تا تسهیلات لازم را جهت عملی‌سازی برنامه‌ها به آن موسسه فراهم‌نماید.

اتحاد و همدلی؛ کلید ...

و برای عبور از سختی‌ها، بازوی یکدیگر باشند و در هرگوشه‌ای از دنیا که مسلمانان قرار دارند، برای همدیگر حامی و همکار باشند.

امروز امارت اسلامی افغانستان که حکومت مشروع، ملی و اسلامی است، در حالتی قرار دارد که جهان و کشورها هنوز به رسمیت‌نشناخته و همه برای توطیه و دسیسه‌کمر بسته‌اند. متأسفانه کشورهای اسلامی نیز در ردیف دنیای کفر قرار گرفته‌اند و دارند بر خواست و فرمایشات آنان لیبیک می‌گویند.

افغانستان از جهان اسلام سخت‌انتظار دارد تا در این روزهای بد، دستگیر ما باشند و نگذارند این کشور در هاون بحران‌های مختلف، خردوخمیر شود.

اگر اتحاد و همگرایی جهان اسلام را به‌عظمت و هیبت از دست‌رفته‌اش متصل‌نسازد، هیچ‌چیزی دیگری نمی‌تواند آن عزت و عظمت را برگرداند.

نگاهی به مفهوم جهاد ...

مستقر گردند، برتری، قدرت و منزلت گیرند، انسانها را به حقوق واقعی‌شان برسانند، واز آنها محافظت نمایند.فساد را از بین ببرند، کسانیکه کفر میورزند بر باطل استوار و ماندگار اند، باید خودشان ونظامشان پوچ وبیپهوده شده و ازصحنه زندگی دور گردد، الله متعال می فرماید: ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَيُسَّ الْمَصِيرُ﴾ (التوبه: ۷۳) ای پیامبر! با کافران و منافقان جهاد کن، و بر آنها سخت بگیر، جایگاهشان جهنم است و چه بد سرنوشتی دارند.

نتیجه گیری : ابتداءً در مورد تعریف لغوی و اصطلاحی جهاد بحث گردید، که جهاد نهایت تلاش و کوشش، جد و جهد در راه تحقق بخشیدن اهداف و فرامین الله جل جلاله بوسیله آنچه‌که در توان و قدرت انسان است می باشد. درمورد حکمت جهاد بحث شد که جهاد بخاطر مبارزه علیه ظلم و استبداد و بی عدالتی های یک جامعه که حق مظلومین تلف می شود و قانون جنگل در آن حاکم است، پس برای از بین بردن این همه زورگویی و سرکوب نمودن قلدران اشخاص لجام گسیخته باید به پا خاست وحق مظلوم را از ظالم ستانید. پس هدف اصلی جهاد بر قرار ساختن عدالت اجتماعی، حمایت از کسانیکه در معرض فریب و گمراهی قرار گرفته اند، بر چیدن بساط ظلم و استبداد شرک و بت پرستی از محیط جامعه انسانی و پیاده کردن دستورات الله جل جلاله است. بحثی هم در مورد ارکان جهاد داشتیم که فهرست گونه ذکر کرده شد مانند. نیت پاک، اجازه امام وپیشوا، داشتن امکانات مالی، رضایت پدر و مادر وغیره موارد. از مراعات کردن آداب جهاد هم چنین نتیجه گرفته می شود که باید یک سلسله اصول و فرامین باید در نظر گرفته شود از قبیل عدم افشای اسرار جنگ، پرهیز از سخن های غیر ضروری، بررسی زمان و مکان مناسب، خیانت نکردن در غنایم وغیره موارد، در مبحث دیگری طور خلاصه همانا انواع جهاد بیان شد چنین نتیجه گرفته می شود که جهاد و پیکار در راه الله جل جلاله به چندین نوع می باشد از جمله مبارزه ی نفسی است که بطور خلص بیان گردید که اول باید انسان خودرا از بند خواهشهای نفسانی برهاند تا در میدان جهاد با اطباع از نفس اماره بسوء سبب بد نامی جهاد واسلام نگردد، همچنان در مقابل شیطان ملعون که دشمن آشکارای انسانها است باید مبارزه و مقاتله نمود. جهاد در مقابل کفار که پروردگارمتعال صراحتاً جنگ و مبارزه را برعلیه آنها رابه مسلمانان دستور می دهد که در مقابل کفار به پاخیزند و تمامی اماکنات دست داشته خود را بذل و مصرف نمایند. همچنان منافقان که همیشه منبع نفاق و اختلاف در بین مسلمانان بودند و خود را در جامه مسلمانان زدند در حالیکه یک ذره ای از ایمان در قلب ایشان وجود ندارد. و در زبانشان جز کذب و افتراء چیز دیگر نیست پس باید این نفاق انگیزان، مخبران و جاسوسان کفار از میان مسلمانان برداشته شوند و با شمشیر گردن آنها زده شود.

منابع و مآخذ:

القرآن الکریم.

1. بخاری، ابو عبدالله محمد بن اسماعیل بن ابراهیم بن مغیره (ب،ت). (صحیح البخاری)،.

پشاور: مکتبه حقانیه.

2. جزایری. ابوبکر،(138۱ هـ ش).کلیات اسلام)، عبدالعزیزسلیمی،احسان تهران. چاپ اول.

3. حامدی.خلیل احمد،(ب،ت)،(جهاددرراه اسلام)، لاهور: دارالعروبه الدعوة الاسلامیه المنصوره.

4. زیدان. عبدالکریم. (سال 1401 هـ ق). (اصول الدعوت)، مکتبه المنار الاسلامیه.

5. قشیری، مسلم بن الحجاج النیسابوری، (ب، ت). (صحیح المسلم)، بیروت: ناشردرالفرکر.

6. عارفی، مزاری غلام حسین،(ب،ت)،(جهاد وهجرت دراسلام)، چاپ اول .

7. قطب، سید، (ب ت). (فی ظلال القرآن)، مترجم مصطفی خرم دل، تهران .

8. احمد ، نثار،(1433، هـ ق)، (جهاد فی سبیل الله) چاپ هفتم.

اولادونه باید د مور او پلار ...

راضی یم او خپلې پې مې وریځنېلې، بیا رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل چې بلاله لار شه وگوره چې علقمه کلیمه ویلی شي او که نه؛ کېدای شي چې د علقمه مور زما څخه د حیا کولو په خاطر د زړه له اخلاصه خیره نه وي کړې بلال لارلو او کله چې د کور دروازې ته ورسیدلو نو د علقمه د خولې څخه د شهادت د کلمې آواز واوریدلو په همدغه ورځ مړ شو غسل او کفن ورکړای شو او رسول الله صلی الله علیه وسلم یې د جنازې لمونځ ادا کړ او په قبر باندی یې وعظ کولو او ویې فرمایل چې ای د انصارو او مهاجرینو څوک چې خپلې ښځې ته پر مور ترجیح ورکوي پر هغه دې د الله لعنت وي د هغه نه توبه قبلېږي اونه صدقات.

دا حدیث احمد او طبرانی په بل لفظ سره راوړی دی. د مور او پلار د مرگ نه وروسته هغو ته دعا غوښتل او د ملگرو یې عزت کول ژباړه: ابو هریره رضی الله عنه وایې چې د مرگ نه وروسته د مړی مرتبه او درجه پورته کېږي نو دا مړی به الله جل جلاله ته وایي ای زما ربه دا څه شی دی (چې ماته دی داسی لوړه درجه راکړه) الله(ج) به ورته ووايي چې ستا د اولاد د دعا نتیجه ده چې ستا لپاره یې پخښنه غوښتله.

په بل روایت کې راغلي ژباړه: مالک بن ربیعہ وایې چې مونږ د رسول الله صلی الله علیه وسلم سره ناست وو چې د بنی سلمه د قبیلې څخه یو کس راغی عرض یې وکړ چې ای د الله رسوله آیا زما د مور او پلار وفات څخه وروسته کوم ښه عمل زما په ذمه شته چې زه یې سرته ورسوم او له هغوی سره می ښېگڼه کړې وي، هغه مبارک وفرمایل چې هو د هغوی لپاره د مغفرت دعاگانې او له چا سره یې چې عهد کړی وي د هغې پوره کول او د هغوی د دوستانو عزت کول او صله رحمي کول چې د خپلوي اړیکې دهغوی په واسطه شوې وي. د رسول الله صلی الله علیه وسلم دا عادت و چې د ام المومنین حضرت خدیجې رضی الله عنهما د وفات نه وروسته به یې دهغې د وستانو ته هدایه لیرله چې له دغه کار څخه د رسول الله صلی الله علیه وسلم هدف د خدیجې رضی الله عنها د حق ادا کول وو.

دغه راز بل روایت که راغلي چې د مکې په لاره کې عبدالله بن عمر د یو سړي سره مخ شو نو عبدالله پرې سلام واچولو او پر هغه مرکب(خړه) چې عبدالله رضی الله عنه پرې سپور و هغه سړی یې سپور کړ او خپله لونگی یې هغه ته ورکړه ابن دینار وایي چې ما ورته وویل الله دی له تاسره ښه وکړي باندۀ چپان په ډیر کم شي خوښیږي نو عبدالله رضی الله عنه وفرمایل چې دده پلار د عمر بن الخطاب رضی الله عنه دوست وو او ما د جناب رسول الله صلی الله علیه وسلم څخه اوریدلي چې هغه مبارک فرمایل چې د مور او پلار له دوستانو سره اړیکې ټینگول دا غوره او ښه چال چلند دی.

بناءً پورته یادشوي مبارک آیتونه او احادیث دا مونږ ته را زده کوي چې د ژوند په پړاويزو شیبو کې سل په سلوکې باید د خپل مور او پلار اطاعت، درنښت او خدمت وکړو او تل دښه او غوره خدمتونو په ترسره کولو ددوی زړه خپل او رضایت یې حاصل کړو ځکه چې د پاک الله جل جلاله رضایت هم د مور او پلار په رضایت کې نغښتی دی ، نو بې له شکه ښکمرغه به وي هغه انسان چې دی په لومړي قدم کې د پاک خدای(ج) عبادت په ښه توگه ترسره کړي او همدا راز خپل کارونه، خپل ورځني کړه وړه او چال چلند هم ټول د اسلامي شریعت او اسلامي غوره اخلاقو په نظر کې نیولو سره سمبال کړي ترڅو په دې توگه د دنيوي او اخروي دواړو ښېگڼو څخه برخمن شي.

بیش از 3000 خانواده ...

ظرفیت‌های نور (NECDO) پول نقد توزیع شده‌است.

گفته می‌شود که به هر خانواده سه هزار و ۲۰۰ افغانی پول نقد توزیع شده‌است.

در همین حال، ریاست احیاء و انکشاف دهات در سمنگان از توزیع مواد خوراکی به یک هزار و ۳۵۰ خانواده در این ولایت خبر داده‌اند.

به گفته این ریاست، مواد کمک‌شده شامل آرد، روغن، دال و مواد مقوی برای اطفال بوده‌است.

همچنان، مقام‌های محلی در غور از توزیع پول نقد به ۸۵۰ خانواده مالدار در ولسوالی تیوره این ولایت خبر داده‌اند.

دتر مطبوعاتی والی غور گفته که به هر مالدار در این ولایت مبلغ هفت هزار و ۳۰۶ افغانی پول نقد از سوی موسسه «اکشن اید» توزیع شده‌است.

تهیه علوفه، جلوگیری از تلف شدن مواشی و حمایت از مالداران از دلایلی بوده که به این خانواده‌ها کمک صورت گرفته‌است.

بهربرداری از ۱۰ پروژه ...

می‌گوید که کار یک شبکه آبرسانی در قریه زوریا، از مربوطات مرکز این ولایت تکمیل شده و به بهره‌برداری رسید.

به گفته این ریاست، هزینه این شبکه آبرسانی ۳۸۰ میلیون افغانی بوده و از سوی یونیسف پرداخت شده‌است.

ریاست انکشاف دهات در فراه افزوده‌است که با تکمیل شدن کار این شبکه آبرسانی ۳۸۰ خانوادۀ، هفت مسجد، یک مدرسه دینی و یک مکتب به آب صحی آشامیدنی دسترسی پیدا کرده‌اند.

این در حالی است که پیش از این کمک مالی صندوق حمایت از کودکان سازمان ملل متحد به ارزش ۲۲ میلیون افغانی یک شبکه آبرسانی را در سمنگان به بهره‌برداری ساخته بود.

اداره هماهنگ‌کننده امور بشردوستانه ملل متحد (اوپا) در اوایل ماه روان میلادی گزارش داده بود که ۲۵ ولایت از ۳۴ ولایت کشور شرایط خشک‌سالی شدید را تجربه می‌کنند و افغانستان از جمله ۱۰ آسیب‌پذیرترین کشورهای جهان از نگاه تغییرات اقلیمی است.

نخستین نمایش‌گاه ملی ...

در این نمایش‌گاه به نمایش گذاشته شده‌است. ارزش ۲۲ میلیون افغانی یک شبکه آبرسانی را در سمنگان به بهره‌برداری ساخته بود. اداره هماهنگ‌کننده امور بشردوستانه ملل متحد (اوپا) در اوایل ماه روان میلادی گزارش داده بود که ۲۵ ولایت از ۳۴ ولایت کشور شرایط خشک‌سالی شدید را تجربه می‌کنند و افغانستان از جمله ۱۰ آسیب‌پذیرترین کشورهای جهان از نگاه تغییرات اقلیمی است.

در این نمایش‌گاه به نمایش گذاشته شده‌است. ارزش ۲۲ میلیون افغانی یک شبکه آبرسانی را در سمنگان به بهره‌برداری ساخته بود. سال گذشته در این اداره بخش نوآوری ایجاد شده و ثمر آن را امروز شما در این نمایش‌گاه می‌بینید که آنان ابتکارات خود را به نمایش گذاشته‌اند و ما آن را حمایت می‌کنیم.»

در همین حال، مسئولان وزارت تحصیلات عالی، در این نمایش‌گاه می‌گویند که دانش‌آموختگان انستیتوت‌های اداری تعلیمات تخنیکی و مسلکی پس از این به گونه‌ی مستقیم جذب پوهنتون های کشور می‌شوند.

ندامحمد ندیم، سرپرست وزارت تحصیلات عالی، می‌گوید: «به آن عده از دانش‌آموزانی که زیاد است و نیازمند حمایت بیش‌تر هستند. سال گذشته در این اداره بخش نوآوری ایجاد شده و ثمر آن را امروز شما در این نمایش‌گاه می‌بینید که آنان ابتکارات خود را به نمایش گذاشته‌اند و ما آن را حمایت می‌کنیم.»

در همین حال، مسئولان وزارت تحصیلات عالی، می‌گویند که با پشتیبانی بیش‌تر حکومت سرپرست، می‌توانند دست به نوآوری‌های بیش‌تر بزنند.

زکریا عمری، استاد «انستیتوت تکنالوژی افغان»، می‌گوید که سیستم مجهز بارادار، ربات با قابلیت هوش مصنوعی، طیاره بی‌سرنشین و دیگر نوآوری‌های‌شان، در این نمایش‌گاه به نمایش گذاشته شده‌است.

او می‌افزاید: «چالش‌های اساسی که در این بخش وجود دارد، کم‌بود مواد و ابزار کار و مشکلات اقتصادی است که دامن‌گیر ما شده و نمی‌گذارد به آن شکل که ما می‌خواهیم، کار کنیم و پیش برویم و سد راه ما شده‌است.»

عبدالقادر ابراهیمی ۲۲ساله، دانش‌آموخته‌ی انستیتوت پروسس مواد غذایی و یکی از اشتراک‌کنندگان این نمایش‌گاه، می‌گوید که او ماشین جوجه‌کشی برای تخم‌پرنده‌های مختلف ساخته‌است و شهروندان می‌توانند آن را به بهای اندک خریداری کنند.

او می‌افزاید: «این ماشین گنجایش جوجه‌کشی هفت نوع پرنده را دارد. گنجایش جوجه‌کشی ۱۰۰ دانه تخم مرغ، مرغابی و ۲۰۰ دانه مرغابی و یک ر دارد و ۵۰ تا ۶۰ دانه فیل مرغ و طاووس را دارد.»

همین گونه، رحمت‌الله صادق ۲۷ساله، باشنده‌ی ننگرهار که کشتی، ترازوی دیجیتالی، ماشین شناسایی تخم نرمال و موتور برای افراد دارای معلولیت ساخته‌است، می‌گوید که حکومت سرپرست باید از نوآوران کشور پشتیبانی کند.

او می‌افزاید: «ما می‌خواهیم که حکومت بیش‌تر هم‌کاری کند، ما می‌توانیم چیزهای زیادی مانند موتور و دیگر چیزها بسازیم و افتخارات را به کشور کسب کنیم.»

گفتنی است که در این نمایش‌گاه، نوآوری‌های کشور در ۱۰۷ غرفه به نمایش گذاشته شده‌است.

آغاز بازداشت و اخراج مهاجرین ...

گزارش داده که برای نگهداری افراد بازداشت‌شده یک کمپ ویژه در منطقه «نصیر باغ» از مربوطات شهر پیشاور ایجاد شده‌است.

منابع رسمی به این رسانه گفته‌اند که پولیس پاکستان در حال جمع‌آوری و انتقال مهاجران افغان است و آنان را نخست به مرکز نگهداری موسوم به «مرکز جمعه خان» انتقال می‌هد و سپس اخراج می‌کند.

براساس این گزارش، تا کنون صدها مهاجر افغان به آن مرکز انتقال داده شده‌اند.

تا کنون بیش از ۳۱۷ هزار مهاجر از گذرگاه‌های مرزی تورخم و چمن به افغانستان برگشته‌اند.

این در حالی است که کمیشنی عالی ملل متحد در امور مهاجرین گفته‌است که برگشت اجباری مهاجران از پاکستان بحران بشری افغانستان را عمیق‌تر خواهد کرد.

این نهاد ناوقت روز جمعه، ۲۶ عقرب، در گزارشی گفته‌است که با ورود برگشت‌کنندگان، افغانستان گواه رقابت بیشتری برای منابع کمیاب همچون مسکن، خدمات صحی و شغل خواهد بود.

امو خانه‌های ما را ...

و قرقین این ولایت می‌گویند که این موضوع را با وزارت انرژی و آب، در میان گذاشته‌اند.

گل حیدر شفق، والی جوزجان، گفت: «ما این حرف را بسیار عمیق پی‌گیری می‌کنیم کدام مشکلاتی را که باشنده‌های ولسوالی قرقین و خماب دارند و به مقام‌ها رسانیدم و مقام‌ها وعده کردند که هر خدماتی که بتواند از طریق وزارت اجرا شود کوشش می‌کنند.»

دریای آمو همه ساله زمین‌های زراعتی، منازل مسکونی، مسجدها و حتی روستاها را در ولسوالی خماب جوزجان باخود می‌برد و سخاوتمندانه خاک افغانستان را به ترکمنستان می‌بخشد.

جان باختن 300 فلسطینی دیگر ...

200 فلسطینی شهید شده‌اند.

به اینسو، حدود 13 هزار فلسطینی بشمول کودکان و زنان، در حمله‌های نیروهای اسرانیلی بر غزه به شهادت رسیده‌اند

تبدیل شدن شفاخانه ...

آمده‌است: فعالیت ۲۶ شفاخانه در نوار غزه به طور کامل متوقف شده‌است.

بر اساس گزارش فوق، نیروهای اشغالگر رژیم صهیونیستی شفاخانه های «المعمدانی» و «اندوزنی» را در غزه به طور کامل محاصره کرده‌است.

این گزارش تاکید کرد که از آغاز تجاوزات رژیم صهیونیستی به غزه تاکنون ۱۹۸ داکتر به شهادت رسیده‌است.

وزارت صحت فلسطین عصر شنبه اعلام کرد که از آغاز تجاوزات رژیم صهیونیستی به غزه تعداد شهدای غزه به ۱۲۳۰۰ شهید و به ۳۲۳۰۰ مجروح افزایش یافته‌است.

بحران خشونت باندهای ...

وده‌است. ماه‌های سپتامبر و اکتبر گذشته خشونت دراین شهر به وخیم‌ترین شکل خود رقم خورد به‌گونه‌ای که به ندرت روزی بدون تیراندازی، بمب گذاری و حملات با نارنجک دستی سپری شد و گاه بسامد این حملات به چند مورد هم رسید.

این کشور منطقه نوردیک که همیشه پایین‌ترین سطح تیراندازی‌های مرگبار را در اروپا داشت، اکنون به یکی از کشورهای اروپایی تبدیل شد که فقط ظرف یک دهه بالاترین سطح تیراندازی‌های مرگبار را تجربه می‌کند. باندهای تبهکار سازماندهی شده که عمدتاً از سوی نسل دوم مهاجران اداره می‌شوند اکنون دیگر نه تنها یکدیگر را می‌کشند بلکه خویشاوندان و در مواردی، افراد بی‌گناه راهگذر و تماشاچی این درگیری‌ها را نیز به کشتن می‌دهند. بسیاری از مجرمان، نوجوانانی در سنین ۱۴ سال هستند که باندهای تبهکار آنها را برای انجام حملات خود پرورش داده‌اند.

اولادونه باید د مور او پلار حقونه وپيژني

شاه محمود درویش

بي له شکه چې مور او پلار په خپلو اولادونو خانگري حقونه لري لکه څنگه چې د قران عظيم الشان په يو مبارک ايت شريف کي داسي راغلي دي: ژباړه «ستا پروردگار حکم کړی دی چې پرته له هغه به د هيچا بندگي مه کوئ او له مور او پلار سره به نيکي او ښه چال چلند کوئ، که تا سره له هغونه يو يا دواړه زړښت ته ورسېږي، نو هغو ته اف قدرې مه وايه او مه يې رته بلکې نرمې او پستې خبرې ورته کوه او هغو لپاره د عاجزي او مهرباني پستې ورې وغوروه او دا دعا کوه پروردگار پر دوی رحم وکړئ، لکه څنگه چې دوی له زړه سوي او خواخوږي سره په ماشومتوب کي زه پاللی وم.

د مور او پلار اطاعت او له هغوی سره ښيگڼه او خدمت يې او د زړښت او بوداوسوب حق پيژندل يې او د هغو نه خان تيت گڼل او د مرگ نه وروسته ورته دعا کول دا واجب حقوق دي چې د اولاد په زمه باندي الله جل جلاله ايښي دي.

دلته د اسلامي لارښوونو پر اساس هغه لوی لوی اساسي اصول وړاندي کېږي چې پر هغو باندي اسلام د تول انساني ژوندانه د نظام د ودانې جوړول غواړي د پورته آيت شريف مطلب د علمای کرامو په باور يواځی دومره نه دی چې له الله جل جلاله نه پرته د بل چا عبادت او بندگي مه کوئ بلکې دا هم دی چې بندگي او غلامي، بي له څنگه او ولی ويلو اطاعت هم يواځی د هغه وکړئ د هغه حکم، حکم او د هغه قانون، قانون وگڼي او له هغه پرته بل هيچانه د لور قدرت خاوند مه وياست، دا يواځی يوه مذهبي عقیده او يواځی د وگړنيز کرنلاري لپاره يوه لارښوونه ده بلکې دا هغه بشپړ اخلاقي ټولنيز او سياسي نظام د بنسټ لومړنی تپه ده چې مدني ته په رسيدو پيغمبر صلی الله عليه وسلم په عملي بڼه مينځته راوسته دغه ودانې پر هغه مفکورې جوړه شوې وه چې يواځی الله جل جلاله څښتن دی او دهغه شريعت قانون دی.

ادب احترام او د والدينو اطاعت دا ډير لوی اهميت لري امام قرطبي (رح) وايي: (الله پاک په دی ايت کي آدب او د والدينو احترام او له هغو سره ښه سلوک د خپل عبادت سره پيوسته ذکر کړی او واجب کړی دی.) ابن عباس رضی الله عنها فرمايي: په قرانکريم کي دري ايتونه داسی پيوست سره نازل شوی دی چې پرته د پيوست شوی ايت څخه تنها د بل ايت ويل او کول الله جل جلاله نه قبلوی نو که چا د الله

عوامل اعتياد به مواد مخدر

نويسنده نجيب الله سروش

تأثيرات اعتياد:

تأثير جسماني: اين يك حقيقت است كه مواد مخدر تندرستی را از انسان سلب مي‌كند، سوال اينجاست كه چگونه تأثيرات مواد مخدر به اعتياد تبديل مي‌شود؟ كه اين كار به چگونگی و طرق استعمال و تكرار استفاده مواد مخدر ارتباط مستقيم دارد. از جمله عوامل ذيل ميتواند در قدم اول تأثيرات ناگوار را روی شخص بگذارد:

در مرحله نخست مواد كه از طريق دهن استعمال مي‌شود اولاً به معده و سپس به اعضای ديگر بدن تأثيرات منفي ميگذارد اين قبيل مواد عبارت اند از: - (سگرت، هيروين، چرس، ماريچوانا و...) مي‌باشد.

نتيجه گيري: با توجه به تأثيرات زيانبار اعتياد به مواد مخدر بر فرد و جامعه، لازم است كه رويكردهای گسترده‌ای برای پيشگيري، درمان و کاهش اين

مشكل اتخاذ شود. اين شامل آموزش‌های بهداشت رواني، افزايش آگاهی، ايجاد فضاهای اجتماعي سالم و پشتيباني از افراد در معرض خطر مصرف مواد مخدر است. همچنين، نياز به سياست‌ها و برنامه‌های

دارد. عوامل مختلفی وجود دارند كه مي‌تواند به اعتياد به مواد مخدر منجر شوند، از جمله عوامل فردي، اجتماعي، فرهنگي و اقتصادي.

عوامل فردي: عواملی است به اعتياد به مواد مخدر منجر شود، می‌توان به وجود بیماری‌های روانی، فشارهای روانی و استرس، عدم توانایی در مدیریت هیجانات، انزوا و عدم تعلق به جامعه اشاره کرد. این عوامل می‌توانند فرد را به مصرف مواد مخدر سوق دهند به دنبال آن اعتياد به مواد مخدر ايجاد شود.

عوامل اجتماعي: عواملی است كه آنها نيز مي‌تواند نقش مهمي در اعتياد به مواد مخدر ايفا كنند. برای مثال، فشار همسالان، فشار خانواده، فقر و بيكاري، فرصت‌های كاری محدود و نبود پشتيباني اجتماعي مي‌تواند به افزايش خطر اعتياد به مواد مخدر منجر شوند.

عوامل فرهنگي: نقش مهمي در اعتياد به مواد مخدر دارند. برای مثال، فرهنگ مصرف مواد مخدر در يك جامعه، تبليغات مثبت درباره مصرف مواد مخدر، وجود ساختارهای اجتماعي كه تشويق به مصرف مواد مخدر را

چكیده: عوامل اعتياد به مواد مخدر شامل عوامل فردي، اجتماعي، فرهنگي و اقتصادي هستند. عوامل فردي شامل بيماری‌های رواني، فشارهای رواني، عدم توانایی در مدیریت هیجانات و انزوا می‌باشند. عوامل اجتماعي شامل فشار همسالان، فشار خانواده، فقر و بيكاري و نبود پشتيباني اجتماعي هستند. عوامل فرهنگي شامل فرهنگ مصرف مواد مخدر، تبليغات مثبت درباره مصرف مواد مخدر و ساختارهای اجتماعي كه تشويق به مصرف مواد مخدر را دارند می‌باشند. عوامل اقتصادي شامل فقر و بيكاري هستند. اين عوامل نشان دهنده چالش‌های جامعه‌شناسانه و سلامت عمومي هستند كه نيازمند راهكارهای گسترده برای پيشگيري و درمان آنها هستند.

کلیدواژه: عوامل، اعتياد، مواد مخدر، اجتماع، فرهنگ

مقدمه: مواد مخدر یکی از مشکلات جدی جامعه‌ای است كه تأثيرات بسيار زيانباري بر فرد و جامعه دارد. اين مواد مخدر مي‌تواند به عنوان يك فرار از واقعيت، يك راه برای مقابله با استرس يا يك راه برای ارتباط با

اقتصادي و اجتماعي برای کاهش فقر و بيكاري و افزايش پشتيباني اجتماعي نيز حائز اهميت است.

عوامل اقتصادي: عوامل ارزنده نقش مهمی در اعتياد به مواد مخدر دارند. برای مثال، فقر و بيكاري ممكن است فرصت‌های بسيار كمتری برای سرگرم شدن و پيدا كردن راه‌های ديگر برای خروج از استرس و فشار اجتماعي فراهم كند، كه منجر به استفاده از مواد مخدر شود.

با توجه به اين عوامل گسترده، اعتياد به مواد مخدر يك چالش جامعه‌شناسانه و سلامت عمومي است كه نيازمند راهكارهای گسترده برای پيشگيري و درمان آن است. تحقيقات بيشتري در زمينه شناخت عوامل اعتياد به مواد و راهكارهاي پيشگيري و درمان آن ضروري است تا بتوان جلوي گسترش آسیب‌هاي ناشي از اعتياد به مواد را گرفت.

دارند، همه اين عوامل مي‌تواند به افزايش اعتياد به مواد مخدر منجر شوند.

عوامل اقتصادي: عوامل ارزنده نقش مهمی در اعتياد به مواد مخدر دارند. برای مثال، فقر و بيكاري ممكن است فرصت‌های بسيار كمتری برای سرگرم شدن و پيدا كردن راه‌های ديگر برای خروج از استرس و فشار اجتماعي فراهم كند، كه منجر به استفاده از مواد مخدر شود.

با توجه به اين عوامل گسترده، اعتياد به مواد مخدر يك چالش جامعه‌شناسانه و سلامت عمومي است كه نيازمند راهكارهای گسترده برای پيشگيري و درمان آن است. تحقيقات بيشتري در زمينه شناخت عوامل اعتياد به مواد و راهكارهاي پيشگيري و درمان آن ضروري است تا بتوان جلوي گسترش آسیب‌هاي ناشي از اعتياد به مواد را گرفت.

ديگران استفاده شوند. اما اعتياد به مواد مخدر نه تنها برای فرد بلکه برای خانواده و جامعه نيز تأثيرات منفي دارد. با توجه به اينكه عوامل اعتياد به مواد مخدر بسيار گسترده و متنوع هستند، رويكردهای گسترده‌ای برای پيشگيري و درمان اين مشكل لازم است. اين شامل آموزش‌های بهداشت رواني، افزايش آگاهی درباره خطرات مصرف مواد مخدر، ايجاد فضاهای اجتماعي سالم و پشتيباني از افراد در معرض خطر مصرف مواد مخدر است. همچنين، نياز به سياست‌ها و برنامه‌های اقتصادي و اجتماعي برای کاهش فقر و بيكاري و افزايش پشتيباني اجتماعي نيز حائز اهميت است.

عوامل اعتياد به مواد مخدر يك مسئله جامع و پيچيده است كه تأثيرات گسترده‌ای بر جوامع

۱. صفا، دوكتور مزاری: وزارت مبارزه عليه مواد مخدر، ماهنامه مخدرات شماره (۱۱)، کابل افغانستان، سال (۱۳۸۶)، صفحه (۱۲-۱۳).
۲. غياث، محمد سرور: كتاب مخدرات، کابل افغانستان، سال (۱۳۷۳)، صفحه، (۱).
۳. مهزاد، محمد علي: وزارت مبارزه عليه مواد مخدر، ماهنامه مخدرات شماره (۱۲)، کابل افغانستان، سال (۱۳۸۶)، صفحه (۶-۷).

اخبار جهان

جان باختن ۳۰۰ فلسطینی دیگر در حمله های تازه ی اسرائیل

مستولان وزارت صحت فلسطین می گویند که در حمله های نبره های اسرائیلی بر غزه، در ۲۴ ساعت گذشته ۳۰۰ فلسطینی به شهادت رسیده اند. به گزارش خبرگزاری آناتولی ترکیه، این حمله ها در مناطق مختلف غزه راه اندازی شده است. در همین حال نهادهای مربوط به سازمان ملل متحد، می گویند که نیروهای اسرائیلی بالای یک مکتب مربوط به این سازمان، در کمپ جبالبه نیز حمله کرده اند که در اثر آن حدود... ص ۴

تبدیل شدن شفاخانه «الشفاء» غزه به پادگان نظامی رژیم صهیونیستی

وزارت صحت فلسطین می گوید که رژیم صهیونیستی شفاخانه «الشفاء» غزه را پس از تخلیه بیماران و داکتران به یک پادگان نظامی تبدیل کرده است. در گزارش وزارت صحت فلسطین... ص ۴

بحران خشونت باندهای تبهکار در سوئد

فایننشال تایمز نوشت: سوئد به عنوان کشوری ثروتمند امروزه با یکی از بالاترین سطوح تیراندازی های مرگبار در اروپا مواجه است و بحران ناشی از فعالیت خشونت آمیز باندهای تبهکار، این کشور را به لوزه در آورده است. به گزارش روز یکشنبه ایرنا، این روزنامه آمریکایی نوشت: سوئد در ماه های اخیر شاهد موج خشونت های نامتعارفی به ویژه در اوپسالا (Uppsala) چهارمین شهر بزرگ این کشور... ص ۴

بهره برداری از ۱۰ پروژه آبرسانی در جوزجان و فراه

مقام های محلی در ولایت جوزجان و فراه اعلام کردند که کار ساخت ۱۰ پروژه آب رسانی از سوی موسسات کمک رسانی بین المللی در این ولایت ها تکمیل شده است.

ریاست احیاء و انکشاف در جوزجان می گوید که کار پنج شبکه آبرسانی به ارزش ۲۲ میلیون ۵۲۲ هزار افغانی با حمایت مالی صندوق حمایت از کودکان سازمان ملل متحد با همکاری تکنیکی موسسه آموزشی و انکشافی... ص ۴

(یونیسف) در افغانستان و چهار پروژه دیگر به ارزش ۱۴۴ هزار و ۵۸۹ دالر امریکایی به کمک مالی دفتر (AHF) با همکاری تکنیکی (ORD) در شهر شبرغان و ولسوالی های آقچه و منگجک آن ولایت به بهره برداری رسیده است. به گفته آنان، با تکمیل شدن این پروژه ها بیش از دو هزار و ۲۰۰ خانواده در روستاهای این ولسوالی ها به آب آشامیدنی دسترسی پیدا کردند. در همین حال، ریاست انکشاف دها در فراه نیز... ص ۴

بیش از ۳۰۰۰ خانواده در سه ولایت پول نقد و مواد خوراکی دریافت کردند

مقام های محلی در ولایت های میدان وردک، سمنگان و غور می گویند که برای سه هزار و ۳۴۷ خانواده در این ولایات پول نقد و مواد خوراکی توزیع شده است. ریاست احیاء و انکشاف دها در میدان وردک گفته که به یک هزار و ۱۴۶ خانواده نیازمند در این ولایت از سوی برنامه جهانی غذا (WFP) با همکاری تکنیکی موسسه آموزشی و انکشافی... ص ۴

آغاز بازداشت و اخراج مهاجرین غیرقانونی از پیشاور

را نیز آغاز کرده اند. بر بنیاد گزارش، پولیس پاکستان روز یکشنبه روند بازداشت و اخراج مهاجران افغانستان از پیشاور را آغاز کرده است. رسانه های پاکستانی گزارش داده اند که حکومت این کشور روند بازداشت و اخراج مهاجران «غیرقانونی» را در پیشاور نیز آغاز کرده است. اکسپرس تریبون روز یکشنبه، ۲۸ عقرب... ص ۴

رسانه های پاکستانی گزارش داده اند که دولت این کشور روند بازداشت و اخراج مهاجران افغانستان از پیشاور

نخستین نمایش گاه ملی «ابتکارات و نوآوری های برتر افغانستان» در کابل گشایش یافت

مستولان اداره ی تعلیمات تکنیکی و مسلکی، می گویند که نخستین نمایش گاه ملی «ابتکارات و نوآوری های برتر افغانستان»، روز شنبه، ۲۷ عقرب، در این اداره در کابل گشایش یافته است و سه روز ادامه خواهد داشت.

غلام حیدر شهادت، سرپرست اداره ی تعلیمات تکنیکی و

مسلکی، در مراسم گشایش این نمایش گاه می گوید که هدف از برگزاری این نمایش گاه، جلب سرمایه گذاری برای جوانان نوآور و پشتیبانی از آنان است. او می افزاید که بیش از ۹۱۲ نوع نوآوری که شامل کشتی، طیاره بی سرنشین، ماشین جوچه کشی پرنده ها، موتور و دیگر نوآوری ها می شود... ص ۴

ساکنان خماب: آمو خانه های ما را می بلعد

مصرف شده اما قناعت بخش نبوده است. غلام سخی اوستون، باشنده دیگر، گفت: «کار تحکیمات سواحل دریای آمو برای مردم قناعت بخش نیست ما از امارت اسلامی می خواهیم که در قسمت تحکیمات دریای آمو ولسوالی خماب توجه جدی کند.»

اما مستولان محلی جوزجان، با تأیید چالش باشنده های ولسوالی های خماب... ص ۴

باشنده های ولسوالی خماب جوزجان خواهان تحکیمات اساسی سواحل دریای آمو هستند. به گفته ی آنان، دریای آمو، سالانه بیش تر زمین های زراعتی و خانه های باشنده های این ولسوالی را، تخریب یا از بین می برد. عبدالمجید سعادت، ولسوال خماب جوزجان، گفت: «بسیار تخریبات زیادی دارد تقریباً در حدود یک کیلومتر را همه ساله با خود می برد. آب خیزی های زیادی دارد دریا.» سفرقل باشلیق، باشنده،

کابل والیبال لوبدلی د خوست د امن او یووالی والیبال سیالیو اتلولی وگتله

خوست ولایت کی د ۶۰ لوبدلو ترمنخ د امن او یووالی په نوم پیل شوې والیبال سیالی، چې د والیبال فدراسیون له لوري په لاره اچول شوې وې د کابل لوبدلی په اتلولی پای ته ورسېدې. د دې سیالیو پایلو به د کابل او

په هلمند کې د نشه یی توکو د پلور په تور ۲۱ تنه نیول شوي دي

په مرکز کې ۱۲ جریبه خمکه د چرسو له کبنتونو څخه پاکه کړې او ۲۱ تنه یې د نشه یی توکو د پروسس او خرڅلاو په تړاو نیولي دي. یاد وزارت دغه راز زیاته کړې چې د نیول شویو کسانو څخه، ۶ کیلو گرامه شیشه، ۱۲۰ کیلو گرامه کیمیاوی توکي، ۹ کیلو گرامه ایف، ۱۵ تابلت کا کولی او څه اندازه هیروین او چرس ترلاسه شوی او هم په دغه ولایت کې د نشه یی توکو د جوړولو څو کارخونې کشف او سوخول شوې دي.

تور ۲۱ تنه نیولي دي. دغه وزارت ویلي چې د هلمند ولایت د نشه یی توکو سره د مبارزې پولیسو، د دغه ولایت کورنیو چارو وزارت وایي چې د نشه یی توکو سره د مبارزې پولیسو په هلمند ولایت کې د نشه یی توکو د پروسس او پلور په